

De Leidse economie

De economische kracht van Leiden wordt vooral bepaald door de aanwezigheid van de universiteit, het Leiden Bio Science Park, de (historische) binnenstad en het midden- en kleinbedrijf (MKB). De Leidse economie biedt werkgelegenheid aan meer dan 67 duizend personen (waarvan 24% in de sector gezondheid en zorg werkzaam is, 22% in de zakelijke dienstverlening en 15% in het onderwijs). De SP Leiden wil opkomen voor kleine ondernemers en helpt hen het hoofd te bieden tegen de concurrentie van grote bedrijven. Ook moeten wijkbewoners meer inspraak krijgen in de invulling van de winkelcentra waar juist zij gebruik van maken.

Voorrang voor kleine ondernemers

Er is de laatste jaren veel geïnvesteerd in de Leidse economie, vooral in het aantrekkelijker maken van de binnenstad voor het winkelend publiek en om de universiteit en het Bio Science Park te faciliteren. Er zijn ondergrondse containers en parkeergarages gekomen, winkelstraten zijn opgeknapt en het Aalmarkt -project is zo goed als klaar.

De SP kijkt met gemengde gevoelens naar deze investeringen. Aan de ene kant is het Leiden gelukt de kantorenleegstand terug te dringen en is het aantal leegstaande winkels gedaald. De werkgelegenheid is zelfs tijdens de economische crisis gestegen. Op het Bio Science Park werken 18.000 mensen, de verwachting is dat dit aantal de komende jaren naar 28.000 zal groeien. Maar de SP maakt zich zorgen over de doorvoering van het Aalmarkt-project in de binnenstad met behulp van 24 miljoen euro aan gemeentegeld. De strategie om grote winkelpanden te bouwen die plek bieden aan generieke modeketens is bijzonder kwetsbaar in een tijd dat er steeds meer via het internet gekocht wordt. Het steeds maar proberen winkelend publiek naar de Leidse binnenstad te lokken door middel van deze dure modewinkels is naar onze mening achterhaald. Deze trend gaat voorbij aan het belang van de relatie die de Leidenaar uit de wijken met de binnenstad heeft, waar meer aandacht voor zou moeten zijn. Tot slot gaat deze strategie ten koste van de lokale kleine ondernemers.

En dat terwijl voor een aantrekkelijk winkelgebied in Leiden hier nu juist de kracht ligt: bij de kleine ondernemers die een bijzonder aanbod hebben, in samenwerking met de kunst- en cultuursector en de horeca. Een andere sterk in opkomst zijnde sector bestaat uit lokale en biologisch geteelde producten en natuurlijk de Leidse markten. Gecombineerd met de vele evenementen en activiteiten, cultuur en musea oefenen zij de grootste aantrekkingskracht uit om in Leiden te komen winkelen.

Het toestaan en faciliteren van pop-up winkels in samenwerking met de creatieve sector zoals in boekenwinkel De Slegte en in het voormalige V&D-pand moet navolging krijgen. Kleine ondernemers hebben het echter zwaar omdat zeker in de binnenstad de kosten voor het huren van winkelruimte bijzonder hoog zijn.

Retailvisie en buurtwinkels

De onlangs door de gemeente opgestelde Retailvisie maakt het voor ondernemers steeds moeilijker om buiten het centrum - waar de huren aanzienlijk goedkoper zijn - een onderneming te beginnen. De gemeente wil alle retailmeters buiten het kernwinkelgebied het liefst transformeren naar woonruimte of andere bestemmingen. Deze visie houdt echter geen rekening met kleine en startende ondernemers. Bovendien heeft zij geen oog voor het belang van buurtwinkels voor de sociaal-maatschappelijke context. Enerzijds dwingt de overheid ouderen en kwetsbare groepen om steeds vaker en langer zelfstandig te (blijven) wonen, maar op winkelgebied wordt er geen rekening mee gehouden dat de actieradius van deze mensen steeds kleiner wordt en dat hun behoefte naar winkelvoorzieningen in de buurt stijgt. Ondanks een ingediend en aangenomen verzoek van de SP wordt hier niets mee gedaan. Sterker nog: de gemeente werkt in samenwerking met de woningbouwcorporaties gedwongen winkelsluiting in de buitenwijken in de hand. Zich beroepend op de Retailvisie kunnen woningcorporaties namelijk de huur aan lokale winkeliers opzeggen. De SP vindt dit onacceptabel en maatschappelijk onverantwoord.

Help de ondernemers

De gemeente zou veel nauwer moeten samenwerken met ondernemersverenigingen. De gemeente maakt vaak alleen plannen op beleidsniveau en weet te weinig wat er speelt onder de kleinere ondernemers omdat de onderlinge contacten moeizaam verlopen. Er dient nog veel geïnvesteerd te worden in de relatie met de ondernemersverenigingen en het horen en begrijpen van hun problemen en wensen. Alleen als de gemeente samenwerkt met de ondernemers kan het ondernemersklimaat verbeterd worden. De SP is wel tevreden over het functioneren van het ondernemersfonds en het centrummanagement: zij dragen bij aan een goed vestigingsklimaat en leegstandsbestrijding en bieden steun aan startende ondernemers. De SP steunt bovendien de plannen voor een SmartCity, waarbij er in de hele stad gratis WiFi beschikbaar komt. De SP ziet graag een MKB-vriendelijk gemeentelijk aanbestedingsbeleid en vraagt aandacht voor het op tijd betalen van de rekeningen.

Geen studentenhotel

In het licht van negatieve ervaringen met studentenhotels in andere steden is de SP voorstander van een oplossing die tijdelijke hotelruimte biedt aan buitenlandse studenten binnen de huidige hotelbranche.

De onderhandelingen over dit onderwerp met de hoteliers in Leiden verlopen goed, dus wij verwachten geen problemen op dit gebied.

Wijkeconomie versterken

De SP wil de wijkeconomie versterken. In de afgelopen periode zijn er belangrijke stappen gezet om de winkelcentra De Stevensbloem (in de Stevenshof) en De Kopermolen (in de Merenwijk) te verbeteren. Bij de Kopermolen komt er waarschijnlijk nog een vervolgtraject waarbij het winkelcentrum verder uitgebreid zal worden met extra zorgfuncties en woningen. De SP vindt dat deze plannen in nauw overleg met de wijk moeten worden vormgegeven en zeker niet ten koste mogen gaan van het wijkpark. Wijkwinkelcentra en wijk- of buurtwinkels zijn, vooral voor ouderen, van groot belang voor de leefbaarheid en de sociale structuur binnen de wijk. Wijkwinkelcentra als De Kopermolen, De Stevensbloem, het Diamantplein of de winkels aan de IJsselkade in Roomburg maken onderdeel uit van de noodzakelijke voorzieningen voor de wijkbewoners. Wijkwinkelcentra moeten bereikbaar en toegankelijk zijn, extra aandacht moet bovendien uitgaan naar het onderhoud van de omliggende openbare ruimte.

De sociale functie van wijkwinkels als ontmoetings- of ondersteuningsplek moet worden erkend en bevorderd. Bovendien moeten voorzieningen voor de markten in de wijken van Leiden verbeterd worden.

Ondernemers en werkloosheid

Er zou nog een slag gemaakt kunnen worden in de samenwerking tussen de gemeente en lokale ondernemers in het bestrijden van lokale werkloosheid. Vooral ouderen en langdurig werklozen zouden wellicht een baan kunnen vinden binnen de lokale economie. De haalbaarheid van onderlinge uitwisseling van overtalig personeel tussen bedrijven, zoals geregeld is in het Poortwachtersysteem in Den Haag, zou moeten worden onderzocht voor de situatie in Leiden.

Toerisme

Toerisme is in Leiden een bloeiende sector. Zo worden er jaarlijks steeds meer hotelovernachtingen geboekt. Daarmee hebben we ook de inkomsten uit de toeristenbelasting zien stijgen naar meer dan 500.000 euro in 2016. De SP wil dit geld beschikbaar blijft voor de Leidse ondernemers. Op initiatief van de SP zijn de vriendschapsbanden met Japan aangetrokken. Leiden gaat een formele stedenband aan met Nagasaki. De SP verwacht naast een toename aan culturele uitwisseling ook een positief effect op het aantal bezoekers uit Japan aan onze stad.

Markt

De SP wil de voorzieningen voor de markten in Leiden verbeteren. De gemeentelijke ondersteuning van de marktondernemers moet beter en meer consistent zijn. De openbare ruimte en voorzieningen die de markt faciliteren moeten verbeterd worden. De gemeente moet de mogelijkheid van branchering voor de markt onderzoeken om de kwaliteit van het aanbod sterk te houden. Een uitbreiding van biologische markt(en) en markten met lokale (streek)producten is gewenst.

De SP wil de komende vier jaar:

- economisch beleid dat zich meer richt op de inwoners en ondernemers van Leiden
- focus op kleine winkels en kleine ondernemingen in plaats van op grote winkels en bedrijven
- buurtwinkels en wijkcentra behouden en versterken om Leidse wijken leefbaar en veilig te houden
- de Retailvisie aanpassen om wijkwinkels en ondernemen buiten het centrum te faciliteren in plaats van te verbieden
- dat de gemeente ondernemers beter faciliteert
- een minder streng terrassenbeleid